

Tiedote 9.2.2024
Vapaa julkaistavaksi

Kansanedustaja Mia Laiho: Terveydenhuollon näytteenottajien osaaminen varmistettava

Kokoomuksen kansanedustaja, lääketieteen tohtori Mia Laiho on jättänyt kirjallisen kysymyksen terveydenhuollon näytteenottotehtävissä työskentelevien osaamisesta ja koulutuksesta sekä kansallisen näytteenottosuosituksen laatimisesta.

”Ammattitaitoisista näytteenottajista on ollut pula pitkään. Koronaviruksen vuoksi syntyneen hoitovajeen purku edellyttää hoitopääsyn varmistamisen ohella laboratoriotutkimuksia niin perusterveydenhuollossa kuin erikoissairaanhoidossa”, kirjoittaa Mia Laiho tuoreessa kirjallisessa kysymyksessään.

Suomessa tehdään vuosittain noin 80 miljoonaa laboratoriotutkimusta, joiden vuotuiset kustannukset ovat noin 700 miljoonaa euroa. Bioanalyytikot työskentelevät yleensä laboratoriohoitajina terveydenhuollossa ja heillä on usean vuoden koulutus. Työvoimapulan takia enenevässä määrin laboratorioissa bioanalyytikon tehtäviä on otettu hoitamaan nykyään muita ammattilaisia.

Laiho tuo kirjallisessa kysymyksessä esille huolen siitä, että näytteenottotyötä tekevien koulutustaustat ja osaaminen ovat tällä hetkellä Suomessa hyvin kirjava, ja yhtenäisiä käytänteitä tai standardeja osaamisen varmistamiseksi ei ole. Näytteenotossa tapahtuvien virheiden ja poikkeamien takia uudelleen otettavien näytteiden suorat vuosikustannukset voivat olla jopa 10 miljoonaa euroa.

”Virheiden jälkiseuraukset ovat ongelmallisia niin potilasturvallisuuden kuin järkevän talouden näkökulmasta. Virheellisten näytteiden aiheuttama lisätyö ja hoitoviiveet vaikeuttavat ja hidastavat myös potilaan hoitoa ja voivat olla joskus potilaalle kohtalokkaitakin”, Laiho muistuttaa.

Laiho nostaa myös esille sen, että eurooppalainen kliinisen kemian ja laboratoriolääketieteen kattojärjestö (EFLM) on suositannut kansallisen suosituksen laatimista näytteenottajien osaamisen varmistamiseksi. Myös Suomen Bioanalyyttikoliitto ry on esittänyt, että Suomessa käynnistetään kansallisen suosituksen laatiminen siitä, mitä osaamista näytteenottoon osallistuvilta vaaditaan, kuka heitä kouluttaa ja perehdyttää ja miten osaamisen ylläpitäminen varmistetaan. Kansallinen suositus on jo olemassa seitsemässä Euroopan maassa. Lisäksi useat maat ovat kiinnostuneita kansallisesta suosituksesta ja ovat joko laatimassa tai pilotoimassa sitä.

”Omat kansalliset suositukset ovat tärkeitä, koska niissä huomioidaan maan terveystalouden ja koulutusjärjestelmän erityispiirteet. Tämä olisi myös tärkeää hyvinvointialueiden diagnostisten palveluiden laadun ja yhtenäisten käytänteiden varmistamisessa”, Laiho päättää.

Kirjallisen kysymyksen ovat Mia Laihon lisäksi allekirjoittaneet myös kokoomuksen kansanedustajat Mari-Leena Talvitie, Sari Sarkomaa, Paula Risikko, Milla Lahdenperä ja Terhi Koulumies.

Lisätietoja:
Mia Laiho
050 433 6461